

מבני נתונים – משימה 5

מאור אסייג 318550746

רפאל שטרית 204654891

המחלקה להנדסת חשמל ומחשבים, התכנית להנדסת מחשבים

מבני נתונים 202.1.1011

תשובות

1. ייעול זמן ריצה QuickSort

- **הערה:** בשאלה זו אנו מגדירים "חציון מתמטי" כאיבר האמצעי במערך הממוין.

תיאור כללי של הגישה: כפי שנלמד בהרצאה, *QuickSort* במקרה הגרוע בעל זמן ריצה של $O(n^2)$ עבור n איברים. ראינו בהרצאה שעל ידי בחירה הסתברותית של ה *Pivot* באלגוריתמי העזר של *QuickSort* יכולנו להוריד את תדירות הפעמים שהמקרה הגרוע יקרה, כלומר הצלחנו לעלות כך את זמן הריצה הממוצע. בשאלה זו נציע בחירה חכמה יותר של ה *Pivot* כך שנוכל באופן וודאי לשפר את ביצועי זמן הריצה במקרה הגרוע ביותר.

לפני כל קריאה ל *Partition* נחשב את האינדקס של החציון המתמטי באיברי המערך, בהתאם לגבולות המערך שקיבלנו מהקריאה למיון.

בשביל מיון המערך A נקרא ל $QuickSort(A, 1, n)$.

הפונקציה $QuickSort(A, p, r)$ מחיינת את המערך A :

1. אם $(p < r)$:

1.1 נמצא את האינדקס של החציון בעזרת פונקציית עזר

$$index = find(A, p, r)$$

1.2 נחליף בין החציון $A[index]$ לבין האיבר האחרון במערך $A[r]$.

• מכאן האלגוריתם זהה למה שנלמד בהרצאות

$$q = Partation(A, p, r) \quad 1.3$$

$$QuickSort(A, p, q - 1) \quad 1.4$$

$$QuickSort(A, q + 1, r) \quad 1.5$$

זמן ריצה : קריאה לפונקציית $find$, כפי שיוכח בהמשך – תעלה $O(n)$. בגלל שכל קריאה ל $Partation O(n)$ בהשוואה לחציון המערך בהתאם לגבולות (כל האיברים הגדולים מהחציון מימינו, והקטנים ממנו משמאלו) – אנו כל הזמן מקטינים את המערך הנקרא ל $QuickSort$ בחצי, ולכן :

$$T(n) = T_{find}(n) + T_{Partation}(n) + 2T\left(\frac{n}{2}\right)$$

$$= \dots \doteq \log_2 n * O(n) = n * \log_2(n) \blacksquare$$

• נוסחת הנסיגה מניבה $\sum_{k=1}^n \frac{1}{2^k} = 1$ כאשר $i = \log_2 n \rightarrow \frac{1}{2^i} = 1$ כאשר $T(1)$ הינו זמן קבוע.

הפונקציה $Find(A, p, r)$ מוצאת את האינדקס של החציון

המתמטי במערך A בטווח האינדקסים $[p \rightarrow r]$:

• בפונקציה זו נעזרנו באלגוריתם מוכר, $Select$.

1. נחלק את המערך A לתתי מערכים לוגיים, כל תת מערך עם 5 איברים.

2. נמצא את החציון המתמטי בכל תת מערך, נכניס את החציונים למערך עזר B (שגודלו חמישית מגודל A).

3. נקרא רקורסיבית (תנאי עצירה יהיה טווח האינדקסים במערך קטן או שווה ל 5) ל- $Find(B, 1, n)$ בשלבים 1-3 למציאת החציון של החציונים.
4. נריץ חיפוש על המערך המקורי A למציאת האינדקס של הערך המתמטי עבור החציון של החציונים.

זמן ריצה : שלב 1 יעלה זמן לינארי לקביעת המקטעים הלוגיים, $O(n)$. שלב 2 עבור כל תת מערך זהו זמן קבוע למציאת החציון המתמטי במערך של 5 איברים, ובסה"כ עבור $\frac{n}{5}$ תתי מערכים כאלו נקבל $O(n)$. שלב 3 ישנה קריאה רקורסיבית לשלבים 1-3 ובשלב 4 ישנו חיפוש לינארי על המערך A למציאת האינדקס של האיבר המייצג את החציון.

$$\begin{aligned}
 T(n) &= O(n) + \frac{n}{5} * O(c) + T_{step\ 1to3}\left(\frac{n}{5}\right) + O(n) = \\
 &= c_2 O(n) + T_{step\ 1to3}\left(\frac{n}{5}\right) = \dots = T(1) + c_2 O(n) * \sum_{k=1}^{k=i} \frac{1}{5^i} = \\
 &= O(1) + c_2 O(n) \left[\frac{\frac{1}{5^{\log_5 n}} - 1}{\frac{1}{5} - 1} \right] = O(1) + c_2 O(n) \left[\frac{\frac{1}{n} - 1}{-\frac{4}{5}} \right] = \\
 &= O(1) + c_2 O(n) \left[\frac{\frac{1}{n} - 1}{-\frac{4}{5}} \right] = \frac{4}{5} c_2 O(n) + O(1) = O(n). \blacksquare
 \end{aligned}$$

2. חיפוש במערך בסדר עולה שסובב

תיאור כללי של הגישה : בסיוע גישת *Divide and Conquer* נמצא את האינדקס שמייצג את האיבר הכי גדול במערך ("נקודת התפר" בין תחילת המערך לסופו), לאחר מכן נקרא לחיפוש בינארי עבור הצד השמאלי מנקודת התפר, וחיפוש בינארי מימין לנקודת התפר.

Find2(A, x)

הפונקציה מוצאת את האינדקס של הערך x במערך A :

1. נמצא את האינדקס של נקודת התפר בעזרת קריאה של

$$index = find1(A, 1, n)$$

2. נקרא לחיפוש בינארי על צד ימין של נקודת התפר ועל

צד שמאל של נקודת התפר

$$Temp1 = BinarySearch(A, 1, index, x)$$

$$Temp2 = BinarySearch(A, index, n, x)$$

3. נחזיר את מה שלא $null$ מבין $Temp1$ ו $Temp2$.

זמן ריצה : שלב 1 נקרא לפונקציה $find1$ יעלה $O(\log_2 n)$ כפי

שנראה בהמשך, בשלב 2 כל חיפוש בינארי יקח $O(\log_2 n)$.

$$c_1 \in (0,1)$$

$$T(n) = O(\log_2 n) + T_{BinarySearch}(n * c_1)$$

$$+ T_{BinarySearch}(n * (1 - c_1))$$

$$= 3O(\log_2 n) = O(\log_2 n) \blacksquare$$

Find1(A, Left, Right x)

הפונקציה מוצאת את נקודת התפר במערך A :

$$1. \text{ If } (A[Right] < A[Left])$$

$$1.1 \text{ if } (Right + 1 = Left)$$

1.1.1 החזר $Right$.

$$1.1.2 \text{ אחרת } Temp3 = null$$

2. נקטין את הבעיה ל 2 חלקים קטנים יותר

$$Temp1 = Find1(A, \frac{Right}{2} + 1, Right, x)$$

$$Temp2 = Find1(A, Left, \frac{Right}{2}, x)$$

3. החזר את מה שלא $null$ מבין $Temp2, Temp1, Temp3$.

אם כולם $null$ החזר $null$.

זמן ריצה : האלגוריתם מבוסס על חיפוש בינארי ולכן יעלה

$$T(n) = O(\log_2 n)$$

3. טבלת יאנג

א. עם האיברים $\{2, 3, 4, 5, 8, 9, 12, 14, 16\}$

2	3	4	5
8	9	12	14
16	2	∞	∞
∞	∞	∞	∞

ב. הוכיחו כי טבלת יאנג בגודל $n \times m$ ריקה אם $Y[1,1] = \infty$.

← נניח בשלילה שהטבלה לא ריקה, אזי קיים אינדקס i_x ואינדקס i_y בתחום כך ש $Y[i_x, i_y] \geq Y[1,1]$ (על פי הגדרת הטבלה), אך $Y[1,1] = \infty$ לפי הנתון ולכן לא קיימים איברים שיקיימו תנאי זה, ובפרט לא קיימים אינדקסים כאלו ולכן הטבלה ריקה\מלאה ב ∞ .

ג. הוצאת האיבר המינימלי מטבלה בגודל $n * m$.

ExtractMin

1. נחזיר את $Y[1,1]$.
2. הכנס את $number$ ל $Y[1,1]$.
3. נחלחל את הערך בטבלה ע"י קריאה ל $SpecialInsert(\infty, 1,1)$.

זמן ריצה : שלב 1 יעלה $O(1)$ ושלב 2 יעלה כפי שיפורט בהמשך $O(m + n)$ ובסה"כ $T(n) = O(m + n)$.

SpecialInsert(number, tempX, tempY)

תיאור כללי – נבצע השוואה עם השכן הימני והשכן התחתון, במידה ושתיהם גדולים מהאיבר הנוכחי נחליף את האיבר הנוכחי עם הגדול מבין השכנים הנ"ל, אחרת נחליף עם השכן שגדול מהאיבר הנוכחי.

1. אם $tempX < n$ וגם $tempY < n$

1.1 אם $Y[tempX, tempY] > Y[tempX + 1, tempY]$ או $Y[tempX, tempY] > Y[tempX, tempY + 1]$
 1.1.1 החלף את $Y[tempX, tempY]$ עם $\max(Y[tempX, tempY + 1], Y[tempX + 1, tempY])$
 1.1.2 קרא לפונקציה עם הערכים החדשים של $number$
 $SpecialInsert(number, new X, new Y)$
 2. אחרת אם $tempX < n$ וגם $tempY > n$
 2.1 אם $Y[tempX, tempY] > Y[tempX + 1, tempY]$
 2.1.1 החלף את $Y[tempX, tempY]$ עם $Y[tempX + 1, tempY]$
 2.1.2 קרא לפונקציה עם הערכים החדשים של $number$
 $SpecialInsert(number, tempX + 1, tempY)$
 3. אחרת אם $tempX > n$ וגם $tempY < n$
 3.1 אם $Y[tempX, tempY] > Y[tempX, tempY + 1]$
 3.1.1 החלף את $Y[tempX, tempY]$ עם $Y[tempX, tempY + 1]$
 3.1.2 קרא לפונקציה עם הערכים החדשים של $number$
 $SpecialInsert(number, tempX, tempY + 1)$

זמן ריצה : במקרה הגרוע נכניס איבר שיהווה את הערך הכי גדול בטבלה, ולכן ה"חלחול" שלו בטבלה ייערך במקרה הגרוע כמספר השורות והעמודות (ימינה עד הסוף ואז למטה עד הסוף או הפוך) ובסה"כ $T(n) = O(m + n)$.

ד. הכנסת איבר, הפונקציה תיקרא עם $Insert(number, n, m)$

תיאור כללי – נבצע השוואה עם השכן השמאלי והשכן שמעליו, במידה ושתיהם קטנים מהאיבר הנוכחי נחליף את האיבר הנוכחי עם הקטן מבין השכנים הנ"ל, אחרת נחליף עם השכן הקטן מהאיבר הנוכחי.

$Insert(number, tempX, tempY)$

1. הכנס את $number$ ל $Y[tempX, tempY]$.
2. בצע את הלוגיקה של $SpecialInsert$ בצורה "הפוכה" - כאשר אנו דואגים לא להגיע לקצוות $(tempX > 0, TempY > 0)$ ומבצעים החלפה עם המינימום מבין השכן העליון והשכן השמאלי.

זמן ריצה: במקרה הגרוע נכניס איבר שיהווה את הערך הכי גדול בטבלה, ולכן ה"חלחול" שלו בטבלה ייערך במקרה הגרוע כמספר השורות והעמודות (שמאלה עד הסוף ואז למעלה עד 0 או הפוך) ובסה"כ $T(n) = O(m + n)$.

ה. מיון n^2 איברים באמצעות טבלת יאנג בגודל $n * n$

1. נבצע הכנסה לטבלת יאנג n^2 מספרים
2. נבצע n^2 פעמים $ExtarctMin$ לקבלת המספרים בסדר עולה

זמן ריצה: הכנסה לטבלת יאנג ו $ExtractMin$ יעלו

$$O(n) = O(n + n) \text{ ולכן בסה"כ נקבל:}$$

$$T(n^2) = n^2 * O(n) + n^2 * O(n) = O(n^3)$$

I. בדיקה האם מספר $number$ נתון קיים בטבלת $n * m$ יאנג

תיאור כללי – נדמה הכנסה לטבלת יאנג, נקבע ל- $number$ אינדקסים לוגיים היידמו את איבר הקצה בטבלה $[n, m]$ ונבצע את אותה הלוגיקה כמו הכנסה (להחליף עם השכן הקטן ביותר מבין השכן העליון והשכן השמאלי) – תוך כדי בדיקה האם ביקרנו בערך השווה ל- $number$, אם הפעולה המדמה הכנסה הסתיימה ולא ביקרנו בערך השווה לו נחזיר $false$.

דגש – האינדקסים מתחילים בטבלה מ $[1,1]$.

1. נקבע אינדקסים לוגיים $tempY = n, tempX = m$.

2. כל עוד $tempX \geq 1$ וגם $tempY \geq 1$

2.1 **אם** $tempX > 1$ וגם $tempY > 1$

2.1.1 בדוק האם השכן העליון או השכן השמאלי שווים

לי, אם כן החזר $true$.

2.1.2 אחרת, אם אחד השכנים קטן מהערך של האיבר

הנוכחי החלף עם השכן הקטן ביותר מבין השכן

השמאלי והשכן העליון ועדכן את האינדקסים

הלוגיים בהתאם.

2.2 **אחרת אם** $tempX > 1$ וגם $tempY = 1$

2.2.1 בדוק האם השכן השמאלי שווה לאיבר הנוכחי, אם

כן החזר $true$.

2.2.2 אחרת, אם השכן השמאלי קטן מהאיבר הנוכחי

החלף ביניהם ועדכן את האינדקסים הלוגיים

בהתאם.

2.3 **אחרת אם** $tempX = 1$ וגם $tempY > 1$

2.3.1 בדוק האם השכן העליון שווה לאיבר הנוכחי, אם כן

החזר $true$.

2.3.2 אחרת, אם השכן העליון קטן מהאיבר הנוכחי

החלף ביניהם ועדכן את האינדקסים הלוגיים

בהתאם.

3. החזר $false$.

זמן ריצה : במקרה הגרוע נכניס איבר שיהווה את הערך הכי קטן בטבלה, ולכן ה"חלחול" שלו בטבלה במקרה הגרוע ייערך

כמספר השורות והעמודות (ימינה עד הסוף ואז למטה עד הסוף או הפוך) ובסה"כ $T(n) = O(m + n)$.

4. weighted median

א. הוכיחו כי עבור $X_1, X_2, \dots, X_n$ עם משקלים זהים $W_i = \frac{1}{n}$ החציון במערך הינו החציון המשקלי.
 $\leftarrow$ החציון במערך הינו האינדקס האמצעי, כלומר $X_{\frac{n}{2}}$.
 נניח שזהו האינדקס של החציון המשקלי, נבדוק זאת:

$$\sum_{i=1}^{\frac{n}{2}} \frac{1}{n} = \frac{1}{n} * \frac{n}{2} = \frac{1}{2} \triangleq \text{weighted median}.$$

ב. מציאת ה *weighted median* עבור n איברים

- ניתן לחשוב על הנתונים כאל 2 מערכים (האינטגרציה בין המערכים זהה לזו של איברים סדורים), מערך ה X_i ומערך של W_i כאשר $i \in [1, n]$.

- נפעיל על המערך W_i את אלגוריתם המיון *mergeSort* כפי שנלמד בכיתה, תוך כדי אבחנה שאם החלפנו איברים במערך W_i נחליף את האיברים עם אותם אינדקסים באופן מקבילי במערך X_i .
- נשים לב ש *mergeSort* שומר על יציבות, תכונה הכרחית למציאת החציון המשקלי על פי הגדרתו.
- נבצע סריקה על המערך W_i תוך כדי צבירת המשקלים עד שנגיע למשקל חצי ונחזיר את האיבר במערך X_i המתאים לאינדקס שמצאנו.

זמן ריצה : מיון מערך W_i באמצעות *mergeSort* יעלה

$O(n * \log_2 n)$ וסריקה על איברי אותו מערך וצבירת הערך
הרצוי תעלה במקרה הגרועה סדר גודל של $O(n)$ ולכן **בסה"כ**
נקבל כרצוי :

$$T(n) = O(n) + O(n * \log_2 n) = O(n * \log_2 n) \blacksquare$$

ג. מציאת ה *wieghted median* עבור n איברים ב $O(n)$

- הפונקציה נקראת עם הערכים $(A, 0)$ מוצאת את החציון המשקלי בעזרת אלגוריתם המוצא חציון במערך ב $\theta(n)$ במערך A :

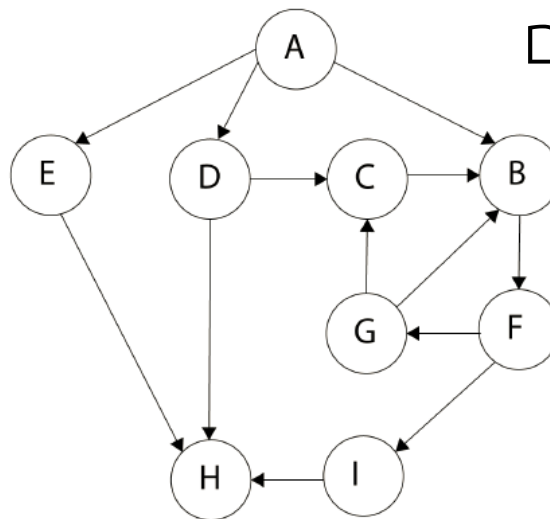
Find(A, w)

1. אם גודל המערך A שווה ל 1 החזר את האיבר הבודד.
2. ניצור מערך עזר B , מערך עזר C , משתנה עזר W_b
  - B – ישמור איברים הקטנים מהחציון של A .
  - C – ישמור איברים הגדולים מהחציון של A .
  - W_b – יצבור את המשקל בהוספה ל B .
3. מצא את החציון של A באמצעות אלגוריתם העזר.
4. עבור כל איבר במערך A , בצע :
  - 4.1 אם האיבר הנוכחי קטן מהחציון של A , הכנס ל B והוסף את משקלו ל W_b .
  - 4.2 אחרת הכנס את האיבר ל C .
5. אם $W_b + W > \frac{1}{2}$
  - החציון המשקלי יהיה מתוך ההגדרה במערך B
- 5.1 קרא ל $Find(B, W)$
6. אחרת קרא ל $Find(C, W_b)$

זמן ריצה : בכל קריאה לפונקציה אנו עוברים על כל איברי המערך שהתקבל, ומכיוון שאנו מחלקים לפי החציון מתוך ההגדרה בכל קריאה אנו חוצים את האיברים אותם נותר לנו לנתח, על כן :

$$\begin{aligned}
 T(n) &= O(n) + T\left(\frac{n}{2}\right) = \dots = \sum_{k=0}^{k=i} \frac{n}{2^k} + T(1) = \\
 &= \sum_{k=0}^{k=\log_2 n} \frac{n}{2^k} + O(1) = \left(n * \frac{\left(\frac{1}{2}\right)^{\log_2 n} - 1}{\frac{1}{2} - 1}\right) + O(1) = \\
 &= n * \frac{\frac{1}{n} - 1}{-\frac{1}{2}} + O(1) = \frac{1 - n}{-\frac{1}{2}} + O(1) = 2n - 2 + O(1) \\
 &= O(n) \blacksquare
 \end{aligned}$$

5. גרפים

א. סדר ביקור BFS החל מקודקוד A
אלגוריתם חיפוש לרוחב

$$A \rightarrow B \rightarrow D \rightarrow E \rightarrow F \rightarrow C \rightarrow H \rightarrow G \rightarrow I$$

- ניתן להחליף את הסדר של H עם C ואת G עם I , אך נהוג לתת עדיפות לאותיות בסדר הלכיסוגרפי.

ב. סדר ביקור DFS החל מקודקוד A
אלגוריתם חיפוש לעומק

$$A \rightarrow B \rightarrow F \rightarrow I \rightarrow H \rightarrow G \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E$$

6. גרפים – מסלולים קצרים

נתון גרף לא מכוון $G(V, E)$, שני צמתים $t, s \in V$ וקשת $e = (u_1, u_2) \in E$

א. האם הקשת e נמצאת על כל המסלולים הקצרים ביותר בין s ל t ?

אלגוריתם כללי :

1. נשתמש באלגוריתם BFS על הקודקוד s ליצירת עץ חיפוש רוחבי כשהשורש הינו s . במקרה זה נוכל לדעת את המרחק הקצר ביותר לקודקוד t , על ידי גישה ל $t.d$.
2. נמחק את הקשת e ונריץ שוב BFS על הקודקוד s .
3. נשווה את $t.d$ הנוכחי ל $t.d$ משלב 1.
- $t.d$ הינו מינמלי לפי BFS , ולכן אם ערכו השתנה אזי בהכרח הקשת e הינה חלק מכל המסלולים הקצרים.

ניתוח זמן ריצה :

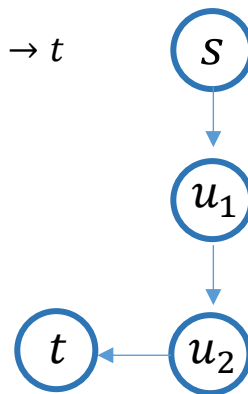
הרצת BFS על G תעלה $O(|V| + |E|)$, חיפוש t בעץ החיפוש תלוי בשיטת המיפוי של הקודקודים (נניח שיטת רשימת סמיכויות) $O(1)$, ובסה"כ :

$$T(G(V, E)) = 2 * O(|V| + |E|) + O(1) = O(|V| + |E|).$$

ב. האם הקשת e נמצאת על מסלול קצר כלשהו בין s ל t ?

אלגוריתם כללי :

1. נשתמש באלגוריתם BFS על הקודקוד s ליצירת עץ חיפוש רוחבי כשהשורש הינו s . במקרה זה נוכל לדעת את המרחק הקצר ביותר לקודקוד t , על ידי גישה ל $temp1 = t.d$.
2. נמצא את המרחק מהקשת e ל s ע"י $temp2 = u_2.d$.
3. נריץ BFS על u_2 ונחשב את המרחק של הקשת e מ t $temp3 = t.d$
4. e יהיה על מסלול קצר כלשהו במידה ויתקיים : $temp1 = temp2 + temp3$

$temp1 : s \rightarrow u_1 \rightarrow u_2 \rightarrow t$
 $temp2 : s \rightarrow u_1 \rightarrow u_2$
 $temp3 : t \rightarrow u_2$

ניתוח זמן ריצה :

הרצת BFS על G תעלה $O(|V| + |E|)$, חיפוש t בעץ
 החיפוש תלוי בשיטת המיפוי של הקודקודים (נניח שיטת
 רשימת סמיכויות) $O(1)$, **ובסה"כ** :

$$T(G(V, E)) = 2 * O(|V| + |E|) + O(1) = O(|V| + |E|). \blacksquare$$

Until next time, thank you.